

રક્ષાબંધન નિબંધ ગુજરાતીમાં

1. પ્રસ્તાવના
2. રક્ષાબંધન પર આપણે શું કરીએ
3. રક્ષાબંધન પાછળનો ઇતિહાસ ભાઈ
4. રક્ષાબંધનની વિશેષતા
5. ઉપસંહાર

પ્રસ્તાવના :

રક્ષાબંધન (રાખી) એ હિન્દુ ધર્મનો એક મુખ્ય તહેવાર છે જે આખા ભારતમાં ઉત્સાહથી ઉજવવામાં આવે છે . આ તહેવારને રાખી તહેવાર પણ કહેવામાં આવે છે . આજે આપણે આ લેખમાં આ કિંમતી તહેવાર વિશે શીખીશું .

આ રક્ષાબંધનનો તહેવાર શ્રાવણ મહિનાની પૂર્ણિમાના દિવસે ઉજવવામાં આવે છે આખા ભારતમાં આ દિવસનું વાતાવરણ જોવા યોગ્ય છે , અને કેમ નહીં , આ એક ખાસ દિવસ છે જે ભાઈ - બહેનો માટે બનાવવામાં આવે છે

રક્ષાબંધન એ ભાઈ - બહેનોના પવિત્ર પ્રેમનું પ્રતીક છે . આની જેમ , ભારતમાં ભાઈ - બહેનોમાં પ્રેમ અને ફરજની ભૂમિકા વ્યક્ત કરવાનો એક દિવસ નથી . પરંતુ રક્ષાબંધનના historical તિહાસિક અને ધાર્મિક મહત્વને લીધે આ દિવસ ખૂબ મહત્વનો બની ગયો.

રક્ષાબંધન પર આપણે શું કરીએ

આ દિવસે બધી બહેનો પોતાના ભાઈઓને કાંડા પર રાખડી બાંધી છે. ફૂલો કુમકુમ, દીયા, ચોખા, મીઠાઈઓ અને રાખડીથી પૂજાની થાળીને શણગારે છે . તે ભાઈઓના કપાળ પર તિલક કરે છે.

તેના કાંડા પર રાખડી બાંધી છે. તે ભાઈઓને મીઠાઈ ખવડાવે છે અને શુભેચ્છા પાઠવે છે . ભાઈઓ બહેનને ભેટો પણ આપે છે અને હંમેશાં તેમનું રક્ષણ કરવાનું વ્રત રાખે છે.

રક્ષાબંધન પાછળનો ઇતિહાસ ભાઈ

બહેનોનો સંબંધ અમૂલ્ય છે. સાવન મહિનો આવતાની સાથે જ દુનિયાભરના ભારતીયો રાખીની પ્રશંસા જાણવા આતુર થઈ જાય છે. રાખને કોઈ સગપણ ન હોવા છતાં ભાઈ - બહેનનો સંબંધ

જાળવવાની તક મળે છે.આપણે મહાભારતનાં જમાનાથી રાખીને ઇતિહાસ જોયો છે. હવે આપણે મહાભારતની કથા જાણીશું.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને શ્રુત દેવી નામની એક કાકી હતી. તેણે શિશુપાલ નામના વિકૃત સ્વરૂપના બાળકને જન્મ આપ્યો. તેઓ વડીલો પાસેથી જાણવા મળે છે કે જેમના સ્પર્શથી શિશુપાલ સારું અને આરોગ્ય સારું રહેશે, તેના હાથનો ભોગ લેવાશે.

એક દિવસ શ્રી કૃષ્ણ તેની કાકીના ઘરે ગયા. શ્રુતદેવીએ પુત્રને શ્રી કૃષ્ણના હાથમાં મૂકતાંની સાથે જ તે બાળક સુંદર થઈ ગયું.

સ્વીકાર્યું કે, શ્રુત દેવી આ પરિવર્તન જોઈને ખુશ થયા પણ શ્રી કૃષ્ણના હાથે તેમનું મૃત્યુ થવાની સંભાવનાથી તે વિચલિત થઈ ગઈ. તેમણે શ્રી કૃષ્ણને પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું કે શિશુપાલ ભૂલ કરશે તો પણ, શ્રી કૃષ્ણના હાથે શિશુ પાલને શિક્ષા ન કરવી જોઈએ.

તેથી શ્રી કૃષ્ણએ તેની કાકીને વચન આપ્યું હતું કે “ હું તેની ભૂલોને માફ કરીશ , પરંતુ જો તેઓ સો કરતા વધારે ભૂલો કરે તો તેઓ તેમને ચોક્કસ સજા કરશે. ” શિશુ પાલ મોટા થયા અને ચેદી નામના રાજ્યનો રાજા બન્યો . તે શ્રી કૃષ્ણનો એક રાજા તેમ જ એક સબંધી પણ હતો. પરંતુ તે ખૂબ ફૂર રાજા બન્યો.

તેણે પોતાના રાજ્યના લોકોને સતાવ્યા. તેણે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને ફરીવાર પડકારવાનું શરૂ કર્યું. એક સમયે , તેમણે સંપૂર્ણ રાજ્યસભામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની નિંદા કરી. તે દિવસે શિશુપાલ તેની સો ભૂલોની મર્યાદા ઓળંગી ગઈ હતી. તરત જ, શ્રીકૃષ્ણએ તેમના સુદર્શન ચક્રનો ઉપયોગ શિશુપાલ ઉપર કર્યો. ઘણી ચેતવણી મળ્યા પછી પણ શિશુપાલે તેના ગુણોમાં કોઈ ફેરફાર કર્યો ન હતો, તેથી અંતે તેને સજા ભોગવવી પડી.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ ક્રોધથી પોતાનું સુદર્શન ચક્ર છોડી રહ્યા હતા , ત્યારે તેમની આંગળીમાં પણ ઈજા થઈ હતી . કૃષ્ણની આજુબાજુના લોકો ધા પર બાંધવા કંઈક શોધવા માટે દોડવા લાગ્યા , પણ ત્યાં standing ભેલી દ્રૌપદીએ કંઈ વિચાર્યા વિના તેની સાડીનો ખૂણો ફાડી નાખી અને તેને કૃષ્ણના ધા પર લપેટ્યો. ત્યારે શ્રી કૃષ્ણે કહ્યું, “આભાર પ્રિય બહેન, તમે મારા સમયમાં મને ટેકો આપ્યો.

તેથી હું તમને તમારા ટેકો આપવાનું વચન પણ આપું છું. ”એમ કહીને શ્રી કૃષ્ણે દ્રૌપદીને તેની રક્ષા આપવાની ખાતરી આપી અને આ ઘટનાએ રક્ષાબંધનનો આરંભ કર્યો.

પાછળથી , જ્યારે કૌરવોએ સમગ્ર રાજ્યસભામાં દ્રૌપદીની સાડીઓ દરેકની સામે ખેંચી , ત્યારે કૃષ્ણે દ્રૌપદીને અપમાનથી બચાવવા પોતાનું વચન પાળ્યું. તે સમયથી, બહેનો તેમના ભાઈઓને રાખડી બાંધે છે અને બદલામાં ભાઈઓ જીવનભર બહેનનું રક્ષણ કરવાનું વચન આપી રહ્યા છે . રાખી સિવાય કેટલાક અન્ય તહેવારો પણ સાવન મહિનાની પૂર્ણિમાને ઉજવવામાં આવે છે.

કેટલાક લોકો આ દિવસે તેમની યજ્ઞ પવિત્ર બદલી નાખે છે. તેથી, આ દિવસને જનદાલ પૂર્ણિમા પણ કહેવામાં આવે છે . આ દિવસે ઓડિશા અને પશ્ચિમ બંગાળના કેટલાક લોકો રાધા અને કૃષ્ણની મૂર્તિઓને પારણામાં રાખીને ઝૂલતા હોય છે .

તેથી , આ દિવસને ઝૂલન પૂર્ણિમા પણ કહેવામાં આવે છે . ઉત્તર ભારતના કેટલાક રાજ્યોમાં , આ દિવસે ઘઉંના બીજ વાવવામાં આવે છે , તેથી આ દિવસને ગજરી પૂર્ણિમા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે,

કેરળ અને મહા રાષ્ટ્રના લોકો પણ આ દિવસને નરલી પૂર્ણિમા કહે છે . આ દિવસે , તેઓ સમુદ્ર દેવની પૂજા કરે છે . એવું માનવામાં આવે છે કે આ દિવસે ઘણા તહેવારો ઉજવવામાં આવે છે , પરંતુ તેમાંથી લોકપ્રિય અને મુખ્ય એક રક્ષાબંધન છે.

રક્ષાબંધનની વિશેષતા

રક્ષાબંધનનો તહેવાર ખાસ કરીને ભાવનાઓ અને સંવેદનાઓનો તહેવાર હોય છે એક બંધન જે બે લોકોને સ્નેહના દોરા સાથે જોડે છે રક્ષાબંધન રક્ષણ આપવાના વચનનું પ્રતીક છે,

તહેવારનું મહત્વ એ હકીકત પરથી લગાવી શકાય છે કે તે ભાઈ - બહેનના સંબંધોને મજબૂત બનાવે છે આ રાખડીનો દોરો પવિત્ર માનવામાં આવે છે કારણ કે તે તેની બહેનને કરેલા શબ્દની યાદ અપાવે છે કે તે તેના છે મૃત્યુ સુધી રક્ષા કરશે.

ઉપસંહાર :

આજની રેસ લાઇફના આ ભાગમાં દરેક જણ પોતાના કામમાં વ્યસ્ત છે. પરંતુ રક્ષાબંધન જેવા તહેવારો આપણને આ પ્રણાલીમાંથી મુક્તિની થોડી ક્ષણો આપીને આપણા પ્રિયજનોને મળવાની તક પૂરી પાડે છે. તેથી જ રક્ષાબંધન એ સૌનો પ્રિય ઉત્સવ છે.

Raksha Bandhan Essay in Gujarati : 100 Words

રક્ષાબંધન ભાઈબહેનના પ્રેમનો તહેવાર છે.

રક્ષાબંધન શ્રાવણ મહિનાની પૂનમના દિવસે આવે છે. આ દિવસે ભાઈ અને બહેન વહેલી સવારે નાહીઘોઈ સુંદર વસ્ત્રો પહેરે છે. બહેન પોતાના ભાઈના કપાળમાં કંકુનો ચાંલો કરે છે અને ચોખા ચોટાડે છે. ત્યારપછી તે ભાઈના જમણા હાથે સુંદર રાખડી બાંધે છે. ગોળ, સાકર કે મીઠાઈથી ભાઈબહેન એકબીજાનું મો મીઠું કરાવે છે. બહેન ભાઈને આશિષ આપે છે. ભાઈ બહેનને ભેટ આપે છે. રક્ષાબંધનને 'વીરપસલી' પણ કહે છે.

પ્રાચીનકાળમાં દેવો અને દાનવો વચ્ચે યુદ્ધ થયું હતું. યુદ્ધમાં દેવોનો વિજય થાય એટલા માટે ઇન્દ્રાણીએ પોતાના પતિ ઇન્દ્રના હાથે રાખડી બાંધી હતી. મેવાડની રાણી કર્માવતીએ હુમાયુને રાખડી મોકલી હતી અને તેને ધર્મનો ભાઈ માન્યો હતો. આથી હુમાયુએ તેની રક્ષા કરવા માટે પોતાનું લશ્કર મોકલ્યું હતું. કુંતામાતાએ કોઠાયુદ્ધમાં અભિમન્યુનો વિજય થાય તેવી ભાવનાથી તેને રાખડી બાંધી હતી. બ્રાહ્મણો પોતાના યજમાનોને રાખડી બાંધે છે અને દક્ષિણા મેળવે છે. આમ, રક્ષાબંધન એ સામાજિક તહેવાર છે.

રક્ષાબંધનને દિવસે બ્રાહ્મણો જનોઈ બદલે છે. કેટલીક બહેનો જેલના કેદીઓને રાખડી બાંધવા જાય છે. માછીમારો અને સાગરખેડુ લોકો નાળિયેર વઘેરી દરિયાની પૂજા કરે છે. તેથી આ તહેવારને 'નાળિયેરી પૂનમ' પણ કહે છે.

રક્ષાબંધન સૌને આનંદ આપતો ધાર્મિક તહેવાર છે.

